

161. **Յովն. Խ. Անասուր** — ծնած է Պարտիզակ 1870 ին . աշակերտած Պերսեբեան վարժարանի : Տնօրեն Ասուր տպարան-գրատան (1890 - 1908) : 1908 ին Պասը Ալի ճատուեի , ըիս 48 , կը նիմեն ՆՈՐ ՕՍԻԼՆՅՈՒՆ գրատունը , յետոյ նամանուն տպարանը՝ նախապէս գործակցութեամբ Օ. Բարսեղեանի որմէ շուտով կը բաժնուի : — Աշխատակցած է Գ. Գալսեղեանի «Ծաղիկ» շաբաթաթերթին (1904) , Լոյսի , Հանրագիտակի , Մանգումեի , Մեճմուայի լիսանի , Թերագորի ևն . : — Օտար լեզուէ նրատարակած իր գիրքերէն զատ՝ ունի նետեւեպները . — Նոր երգարան , Նասրեաթին Հօճայի զուարճալիքները , Ընդհանուր ազգայ պատմութիւն (Մ. Ծաղեան) , Ծրագիր կանանց , եւայլն :

162. **Օսմ. Գործակցական Էնի** —

Պասը Ալի , Էպուսուուտ ճատուեի , ըիս 27 : Բաժանորդական ընկերութիւն , խրաքանչիւր բաժին 5 ոսկի , 15 ոսկի վճարողը՝ նիմնադիր : Այս տպարանէն լոյս կ'ընծայուին 2 տարիէ ի վեր՝ Ազգ. Ժողովի ատենագրութիւնները , «Լուսարձակ» ազգաթերթը (19 Նոյեմ. 1911 էն սկսեալ) , Տաճար , Զգիտականութիւն , Վեհեօթիկի վաճառականը , Սրբազան ներշնչումներ , Գաղտնիք Բարիգու , Վարդան Մամիկոնեան , Հողագործ ընտանիք մը , Սրտի նրանդութիւն , Գրիշ ևն . ևն . : — Գրաշարագրութեւր՝ Երուանդ Մարկեան և Գարրիկ Յովնանեան : — **Օսմ. Գործակց. Ընկ Կան Իմնադիրը Եղած է ԲԻԵԶԱՆԳ ԳՈԶԱՃԵԱՆ** . ծնած է Լանկա 1859 Փետր.ին : Երիզացի Պօզաճեանց ազգատոնմէն : Աշակերտած է Սկիստարի ճեմարանին ուրկէ Մալը վարժարան անցնելով՝ կիսատ բողոքած է ուսումը : Հմուտ նին և նոր Հայերէնի , ֆրնս . և տնկ . լեզուաց՝ զորս յառաջացուցած է ինքնօգնութեամբ և յամառ . աշխատանքով : — Խմբագրական աշկերտութիւնն ըրած է նին Մասիսի քով , անոր՝ առօրեայ բերրի վերածուած առնէ : Այդ առաջարկին կը գտնէ փաստաբանականը որուն կը նետուէր : «Ներքիններու յատկացուած Մասիսի Ա. երեսը 6 տարի կը խմբագրէ և այդ օրէն անունը կը մնայ **ՆԵՐՔԻՆԵՐ** . նոյն բերքին «Արեւելքի» միացումէն առաջ՝ 7 ամիս ալ կը մնայ խմբագրական : Այդ երկու լրագիրներուն միացումն բուն նպատակն էր Ներսէսի կարողիկոսութիւնը յաջողցունել , իսկ րաբուն խորհուրդն էր լրագրական նրապարակը մենաշնորհը դարձունել «Արեւելքի» խմբակին : Այս պարագան առիթ կ'ընծայէ իրեն՝ ընդդիմադիրի դերը ստանձնելու , և նախ 10 ամիս «Հայրենիքի» (Մեքիբեանի օրով կ'աշխատակցի , յետոյ Հմայեակ եպսկ.ի «Լոյս»ն օրաթերթի վերածելով՝ մինակը կը պայքարի կարողիկոսական ծանօթ խնդիրին առնէ , մինչեւ բերքին զաղարումը որ իր պատմութիւնն ունի : Նոյն առնէն Կրօն . Ժողովը կախակաշկուր բարի սովորութիւնն ունէր . Կարող . խնդրոյն մեջ Պօզաճեանի բունամ բողոքոյցի դերը կըլերականաց և ազդեցիկ աղանկերու շիղերը զրգուած էր արդէն՝ երբ պատր . խնդիր մըն ալ կը ծագի : «Արեւելքի» ընտրելին էր Ս. Աեֆեբեան Ս. , իսկ «Լոյս»ինը՝ Յ. Վեհապեաեան Ս. : «Լոյս» ի նրատարակած մեկ քանի բուռն յօդուածները կարծեաց փոփոխում յառաջ կը բերեն և իր ընտրելին կը յաջողի : Աեֆեբեան Ս. որ Կրօն . Ժողովի անդամ էր՝ պաշտօնակիցներու նետ նամախարկուր՝ ճընշում կը բանեցունէ «Լոյս»ի արտօնատիրոջ վրայ , զան

Յ. ԱԶՆԱԿՈՐ

Բ. ՊՕԶԱՃԵԱՆ

կախակաշկուր սպառնալիք , (ալսինքն քարոզչութեան պաշտօնն զրկել , մեռելի , նարանիքի